

dujočega republikanskega gibanja je bilo proglašeno po vsej državi obsedno stanje. Nevarnost za monarhijo bo resna, ako se bo pridružilo republikancem častniško in ako bo došlo do upora Kataloncev, ki so avtonomisti.

Iz uporne Indije. Po naročilu angleške vlade je pustil indijski podkralj v noči na tistem prijati ter zapreti dušo indijskega upornega gibanja Gandhija. Te dni so prepeljali ujetnika zopet na tistem iz prvotnega zapor v Yeriadi v vojaško zdravilišče v Purandharju, ki je gorska trdnjava 25 km od Pune. Komaj so zvedele množice za Gandhijevo aretacijo se je uporno gibanje znatno poostriilo. Uporniki zahtevajo na shodih in s krvavimi demonstracijami izpusti-

tev Gandhija. Vsekakor so se odločili Angleži, da bodo zatrli za vsako ceno vstajo z oboroženo silo.

59. zasedanje sveta Društva narodov v Ženevi je pričelo v pondeljek, dne 12. maja. Na dnevnem redu bodo načelna vprašanja. Od tokratnega zasedanja pričakuje Evropa zelo veliko, ker se bodo sestali ob tej priliki zunanji ministri vodilnih evropskih držav. Obče pričakovanje je, da bodo sklenili vodilni politiki, da se razpošlje evropskim državam vprašalna pola glede sklenitve evropskih združenih držav po vzorcu ameriške unije. To zasedanje bo imelo še nalogo, da se sestavi program velikih mednarodnih razorožitvenih posvetovanj, ki se bodo vršila prihodnje leto.

duha in krščanskega življenja. Kakor armada bojevnikov sta bila razdeljena. Posamezne samostanske hiše so bile združene v province, katerim je načeloval provincijal, celi red je imel središče v generalu, ki je bil predstojnik celega reda. Vsako tretje leto se je zbral red v takozvanem generalnem kapitlu. (O frančiškanih in dominikanih prihodnjic.)

*

Grozna resnica.

Iz ruske revolucije.

Iz zapiskov načelnika Bratske družine, atamana Morova, ki so ga boljše-viki ustrelili leta 1928., navajamo naslednji resnični dogodek, ki se je izvršil v začetku revolucije.¹

V zahodni Rusiji blizu poljske meje je bilo krasno selo, obdano od vseh strani s košatim lesom. V selu je bila srednja cerkva z belim zvonikom. Poleg cerkve je bilo stanovanje duhovnika, očeta Polikarpa. Vaščani so bili dobri, nepokvarjeni ljudje, ki so živeli po božjih postavah.

Prišla je revolucija. Iz mesta so se širile čudne, neverjetne govorice. Pred kratkem je prišel iz mesta kmet Stefan. Pravil je, kako povelje je prišlo od nekaterih sovjetov, da naj se cerkve zapro, ikone (podobe) sežgejo in da ni nobenega Boga! Oče Polikarp je ljudstvo podučil, povabil jih je v cerkev na zadostilno službo božjo, in ker je slutil, da se bo moral kmalu ločiti od svoje cerkvice, je pogledal v vsak kot in je povsodi pokadil z blagoslovljenim kadilom.

Bilo je kmalu potem; neko noč se je zdelo očetu Polikarpu, da je več ljudi hodilo po dvorišču. Ura je bila že odšla polnoč. Oče Polikarp se je komaj za silo oblekel, že je nekdo silno udaril po vratih. V hišo so udrli oboroženi ljudje. Kdo so bili tisti ljudje? Bili so odposlanci bližnje Mozirske Čeke z vojaštvom in sicer njen predsednik, tovariš Ruvin s prejšnjim imenom Weiss, dalje tovariš Boevoj, čekist pri isti Čeki, s prejšnjim imenom Viper, preiskovalni sodnik iste Čeke, Tipper-Hekel in Burij, rabelj Mozirske Čeke. Imena kažejo, da so bili vsi voditelji Judje.

»Govori, kje imaš denar, dolgobradi vrag,« je surovo zaklical duhovniku nekdo, oblečen v suknjeno suknjo, in je nameril revolver nanj.

»Jaz nimam denarja,« je mirno odgovoril oče Polikarp.

»Lažeš, potepuh,« je zakričal zopet isti in je udaril duhovnika z revolverjem po glavi, da mu je takoj kri zalila obličje.

Po tem dogodku so rdeči rabeljni preiskali stanovanje duhovnika, a denarja niso našli nikjer.

Po preiskavi so vlekli očeta Polikarpa in njegovo ženo na dvorišče, kjer so oba obesili. Vzeli so dva snopa slame in so jima požgali lase. Nato so jima zažgali obleko, da sta bila oba podobna goreči baklji. Tudi hišo so zažgali

¹ Tam, gde ašče ljutsja, Berlin 1929, str. 239 in nast.

ZA NEDELJO

Redovno življenje v srednjem veku.

Razvoj redovnega življenja.

V srednjem veku se je razcvetelo redovniško življenje in povzdignilo moč Cerkev, ki je bila ogrožena od strani mnogobrojnih krivovercev. V tej dobi je bil naval za vstop v samostane. Red sv. Benedikta je bil poostren in mnogo novih redov se je rodilo. Do začetka 18. stoletja so obstojale tri redovne družine v katoliški Cerkvi, ki so bile zgrajene na treh redovnih pravilih: sv. Bazilija, sv. Benedikta in sv. Avguština. Tem se je pridružil četrti redovni pravilnik sv. Frančiška za družino beraških redov. Samostanski redi v srednjem veku so si pridobili za usodo Cerkev in njeno delovanje veliko večji pomen, kakor so ga imeli v prejšnji dobi. Delokrog posameznih redov se je razširil; ni se omejeval kakor doslej le na posvetitev posameznikov, na pouk in nekaj dušeskrbja, ampak je obsegal vse panoge krščanskega življenja ter stremiljenja. Nekaj značilnega za srednjeveško dobo so viteški redi, ki so združevali samostansko življenje z viteštvom, redi beraštva s popolnim uboštvo ter na zunaj delujočim življenjem in tretji red, ki je zanesel redovniškega duha med posvetne ljudi. Ustanovitev beraških redov in njih razmah je nekaj največjega, kar je ustvarila Cerkev.

Dva nova reda po starih pravilih.

Cistercijenci. Opat Robert (škofija Langres na Francoskem) je zapustil radi nepokorščine svojih podložnih leta 1098. samostan in se preselil z 20 menihi v samoto Citeaux pri francoskem mestu Dijon, kjer je živel v največji strogosti. Le malo novincev je vstopalo v novi samostan, ker je bil način življenja po tedajnih nazorih prestrog. Robertov naslednik, opat Stefan, je že skoraj obupal nad obstojem reda, ko je vstopil leta 1112. sv. Bernhard s 30 enako mislečimi tovariši, katere je zbral s pomočjo zgovornosti iz vrst sošodnikov in sovrstnikov. Že leta 1115 so morali ustanoviti štiri nove sa-

mostane, med temi slavni Clavaux kojega opat je postal Bernhard. Sv. Bernhard je ustanovil 65 nadaljnjih samostanov. V polnem procvitu je štel red cistercijencev 1800 opatij in je bil razširjen povsod, posebno po: Francoskem, Nemčiji ter Angliji. Prvotno so živeli cistercijenci po pravilih sv. Benedikta. Pozneje se je zahtevalo od njih največje uboštvo in to ne posameznikov, ampak samostanov v celoti. Niso se pečali z dušeskrbjem in vsako leto se je vršil glavni zbor reda (generalni kapitel) v materinem samostanu v Citeaux. Cistercijenci so nosili belo redovno obleko s črnim škapulirjem (beli menihi).

Kartuzijance, najbolj strogi cerkveni red je ustanovil leta 1084 sv. Bruno iz Kolna na Nemškem, na čisto samotnem kraju, štiri ure od francoskega mesta Grenoble, na takozvani »Chartreuzi«. Prvotna redovna pravila sv. Benedikta je izpopolnil s strogim spokornim življenjem, molkom in vzdržnostjo do uživanja mesa. Novi red je dobil cerkveno potrjenje še le leta 1176. Ko so bili kartuzijanci na višku, je štel red 168 moških, pet ženskih samostanov in 3000 članov.

Dva velika beraška reda.

V poznejšem srednjem veku sta postala nosilca novih redovnih idej dva velika beraška reda: frančiškanski in dominikanski. Redovniki berači so morali obljubiti ne samo kakor drugi menihi, da se odreče vsak posameznik imetju in pravic do premoženja, ampak tudi posamezne samostanske nasebine bi naj posedale le najpotrebnejše: stanovanje ter hišo božjo. Prehrano so si morali berači izprositi od vernikov in ravno radi tega so bili posebno usposobljeni za dušeskrbje in misijonsko delo. Oba nova reda sta se širila z neverjetno naglico. Beraška reda nista bila kakor kartuzijanci odrezana od sveta, ampak sta posegala neposredno v življenje z vzgledom, besedo ter dejanji. V dušeskrbju sta bila voditelja ljudstvu, s poganskimi misijoni sta ponesla Kristusov nauk v najbolj oddaljene kraje. Oba sta predstavljala nov način viteštva in bila v ospredju, kjer je šlo za boj proti sovražnikom krščanskega življenja. S tretjim redom sta pritegnila nase posvetne ljudi in jih podvrgla udivu samostanskega

in visoki plameni v temno noč so nanznanjali požar. Mlado hčerko očeta Polikarpa pa je predsednik Čeke, Ruvín prepustil svojim tovarišem.

Vsled velikega hrušča, vsled strelav in požara so se zbudili kmečki prebivalci ter so prišli v velikem številu k cerkvi. Rdeči so jih naglo opazili, predsednik Ruvín je nastopil ter jim govoril tako-le:

»Tovariši, zakon revolucije, naš zakon nam veli uničiti vse zlo narodnega varanja. Ta pop, ki visi na vratih, vas je varal z nekim bogom in vas je strašil z vragom. A zdaj vidite, kako visi, in ne Bog, ne vrag mu ne prideta na pomoč.«

Kmetje so naglo spregledali ves položaj in so mu rekli: »Molči, gad; zamaši gobec, Judež!« ter so se razjarjeni vrgli na čekiste in so udrihali po njih. Ko so čekisti videli premoč, so se spustili v beg, a kmetje za njimi ter so vse postrelili.

Prešla je noč in približal se je dan, hiša je dogorela; žalostni župljani so stali ob mrtvem truplu svojega duhovnika. Zvečer se je zbralo prebivalstvo vsega sela in očeta Polikarpa so položili v grob z njegovo ženo vred.

Zopet je legla noč na tiho, mirno selo. Po cesti proti selu pa se je pomikal kazenski oddelek Mozirske črezvičake. Kaj se je dalje godilo v selu, si lahko vsak sam misli. Kakor navadno so bili na vrsti umori, ropi in požigi.

Predno si nabavite moške in deške obleke oglejte si konfekcijsko in modno trgovino

ŽIGA WEISS

Celje-Gaberje 6901

Bivši mariborski veliki župan dr. Franc Vodopivec umrl. V Ljubljani je umrl v soboto, dne 10. maja po daljši bolezni bivši mariborski veliki župan dr. Franc Vodopivec. Bil je visoko nabražen Slovenec, odličen upravni uradnik in dober človek. Govoril je več jezikov, zavzemal je že pod Avstrijo odlično mesto v ministrstvu na Dunaju. Po preobratu je bil sotruden jugoslovanske komisije na mirovni konferenci, kjer si je pridobil veliko zaslug za priklonitev Prekmurja k naši državi. Blagopokojni je bil tudi veliki župan v Ljubljani, upokojen radi bolezni in na zadnje profesor ljubljanskega vseučilišča. Velikemu, pri narodu spoštovanemu Slovencu ostani časten in hvalen spomin!

Prvi cerkveni koncert Glasbene Matice. V času, ko zatirajo boljševiki vse versko življenje v majki Rusiji, si je naredla Glasbena Matica častno naloge, da pokaže, kako visoko kultivirana je cerkvena pesem v tej nesrečni državi in je v to svrhu pripravila Grečninovo staroslovensko liturgijo »Liturgia domestica«. To delo Grečninova je eno najlepših, kar jih pozna širna Rusija in jo morejo peti le dobro izvežbani zbori. Na tozadevno prošnjo je kn. šk. lavantinski ordinarijat izdal Glasbeni Matici dovoljenje, da sme to grandiozno delo proizvajati tudi v naših cerkvah v Mariboru in ev. tudi v Celju in Ptuj. V Mariboru se vrši koncert v stolnici dne 4. junija ob 20. uri. Pelo se bo najbrž izpred oltarja. Vsekakor bo to eden najkрасnejših koncertov, kar jih je kedar proizvajala mariborska Glasbena Matica.

V pojasnilo. V zadnji številki smc objavili na prošnjo trgovcev sejmarjev seznam letošnjih birmskih slovesnosti v naši škofiji. Nekateri trgovci imajo v rokah seznam, kakor ga je izdal kn. šk. ordinarijat na lističu. Med objavo v »Gospodarju« birm na lističu je par razlik in so pravilni birmski dnevi, kakor jih je objavil naš list.

Prošnja iz Rusije vrnulim ujetnikom. Podpisani prosil ujetnike, vrnivše se iz Rusije, ako bi kateri kaj vedel o mojem sinu Janezu Pliberšek, rojen leta 1887, pristojen v občino Grušovje, srez Konjice. Služil je pri 87. pešpolku, ujet je bil leta 1915 v trdnjavi Pšemisl. Nekaj časa se je nahajal v mestu Jekaterinoslav v Rusiji in nato pa v mestu Harkov in od tam ni več sledu o njem. Ako bi kateri kaj vedel o njem, naj blagovoli to pismo naznaniti proti povrnitvi stroškov za pisanje na naslov: Janez Pliberšek, posestnik, Sp. Grušovje, pošta Konjice-Prihova.

Najdene cerkvene posode. Mariborski škofijski ordinarijat je dobil preko ljubljanskega škofijskega ordinarijata ta dopis župnega urada v Krašnji z dne 27. aprila tega leta:

»Štrukelj Peregrin, posestniški sin je našel dne 24. aprila tega leta v gozdu nad državno cesto v Trnjam pod neko skalo naslednje cerkvene posode — deloma razbite, deloma razdrte: Dva dobro ohranjena srebrna ciborija s pokrovoma, eden ima tudi podstavek, drugi novejši je brez podstavka. En kelih s podstavkom, kupa je razbita. Venec, menda srebrna, od monštrance in podstavek ter še en podstavek kelih.

Na posodah je bilo že dosti listja in smrekovih igel, kar je znamenje, da so bile posode tja prenešene že pred zimo. Kakor smo čitali v časopisih, so bile svete posode lani pokradene v neki cerkvi v lavantinski škofiji.

Stvar sem prijavil orožništvu in popis posod sem poslal uradništvu »Slovenca« v objavo.

Omenjene cerkvene posode so v župnišču v Krašnji, p. Lukovica.

Čevljarska obrtna zadruga v Mariboru poziva vse one člane, ki so bili za davek iz leta 1929 zarubljeni, da se v njih lastnem interesu in sicer takoj zglase v zadrugi pisarni, kjer dobe tozadevna pojasnila. — Načelnik.

Pismo iz Holandije. Društvo sv. Barbare v Brunssumu je uprizorilo na bele nedeljo narodno igro »Miklova Zala«, za kar gre pohvala v prvi vrsti našemu rojaku Ivanu Eberle ter vsem igralcem, ki so svoje vloge izvrstno rešili, čeprav je večina teh igralcev nastopila prvič na odru. Igra se je vršila v Katoliškem domu Unitas. Nad tristo naših rojakov je posetilo to predstavo. Videlo se je, da tudi mi tu v tujini napredujemo na polju katoliške prosvete. Zahvaliti se moramo tukajšnjim domačinom, ki nam gredo v vseh zadevah na roko ter spoštujejo naše društvo, katero se močno razvija in širi ter že danes šteje okoli 100 članov. Nadvse zanimivo je bilo poslušati pred predstavo našega g. patrona Teotima, duhovnega voditelja katoliških Slovencev v Limburgu, ki nas je posetil v spremstvu zveznega tajnika Rudolfa Leliča ter nas pozdravil v našem materinem jeziku s trikratnim: »Živijo Slovenci v tujini!« Sporočil nam je v kratkih besedah veselo novico, da dobimo v začetku majnika tega

Najlepše darilo za birmance je lep molitvenik!

Velika izbira molitvenikov v
Tiskarni sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta 5

Aleksandrova cesta 6

Naslov molitvenika	DINARJEV	
	Rdeča obrosa	Zlata obrosa
Ključek nebeški	15	20
Moj tovariš	10	20
Češčona Marija	14	15, 17, 18, 41, 45
Rajski glasovi	—	23, 24, 25, 28, 39, 53, 58
Kvišku sreca	—	16, 17, 18, 23, 40, 42
Slava Bogu	7	14
Za Jezusom	18	28
Pri Jezusu	9	30, 42
Oče naš	—	26
Kam greš	8.50	24, 34
Sv. Pomlad	7.50	11, 14, 20, 23
Angeleček	6	10, 12, 16, 19, 28, 30
Življenje mojega življenja	11	18, 20, 23, 35
Marija Pomočnica	11	14, 20
Reši svojo dušo	11	14, 20
Družbenik Marijin	16	22, 44
Besede življenja	22	30
Sv. Anton Padovanski	24	28, 48